

Hogere grondstoffenprijzen leiden alweer tot prijsstijgingen voeders

De meeste granen en graanbijproducten, met uitzondering van gerst, zijn sinds december weer duurder geworden. Ook de rantsoenen op basis van CCM werden duurder. De hogere grondstoffenprijzen resulteren in een verdere toename van de productiekost van diervoeders. De gemiddelde toename van de kostprijs van de vleesvarkens- en zeugenvoeders varieert van 1,20 tot 2,10% in vergelijking met december. – DIRK FREMAUT, HOGESCHOOL GENT –

De berekeningen in dit artikel zijn gebaseerd op de prijsnoteringen van 28 februari 2011. Vergeleken met de optimalisatie in december 2010 (zie *Landbouw&Techniek* 22 van 24 december) zijn alle rantsoenen voor varkens verder in prijs toegenomen, als gevolg van de hogere prijsnoteringen van de meeste grondstoffen.

Alle zetmeelbronnen, met uitzondering van gerst, zijn duurder dan 3 maanden geleden. Tarwe en maïs werden ongeveer 5% duurder, terwijl gerst – als enige uitzondering – ongeveer 4% goedkoper werd. Erwtten werden in deze periode ongeveer 3% duurder, terwijl de prijs van sojaschroot met 3% toenam. Koolzaad-schroot werd iets goedkoper, namelijk 3,5%. De bijproducten, kortmeel en tarweglutenfeed, zijn respectievelijk 3% goedkoper en 4% duurder dan in december. Tarweglutenfeed is weer goed ver-

krijgbaar in vergelijking met eind vorig jaar.

De schommelingen op de grondstoffenmarkt veroorzaakten een redelijke toename van de voederprijzen. Doordat de prijsstijging in deze simulatie verschillend is per grondstof, is een herformulering van de veevoeders in de meeste gevallen zeer rendabel. Hier en daar zijn dan ook sterke wijzigingen in de formule te noteren. In tegenstelling met vorige formulaties is tarwe geen goede optie meer, terwijl gerst in de meeste gevallen terug aantrekkelijk geworden is. In vergelijking met december blijft maïs interessant en is het zelfs goedkoper dan tarwe. Maniok is nog steeds moeilijk verkrijgbaar, terwijl sorghum terug beschikbaar is. Beide voedermiddelen worden echter niet toegelaten in de formulaties, maar worden wel opgenomen bij de geweigerde voedermid-

delen waardoor de inkomprijs berekend kan worden.

Vleesvarkensvoeder 1

Formule 1 (tabel 1 en figuur 1) staat voor een vleesvarkensvoeder zonder CCM. De zelfmenger stelt dit rantsoen volledig zelf samen. De samenstelling van dit voeder, weergegeven in tabel 1, toont dat tarwe veel minder aantrekkelijk is en momenteel slechts voor 10,22% in de formule opgenomen wordt, in vergelijking met 35,89% in december laatstleden. Het aandeel gerst is toegenomen van 0% tot 35% (het maximale gehalte), terwijl het aandeel maïs verder toenam van 16,29% tot 19,97%. Het aandeel suikerbietpulp daalde terug tot ongeveer de minimumeis (1%). Tarweglutenfeed is iets minder aantrekkelijk en werd voor 2,37% in de formule opgenomen. Het totale eiwitgehalte van de formule is iets gedaald en bedraagt momenteel 15,20% in vergelijking met 15,36% in december. Met 0,45% blijft het totale fosforgehalte op het maximaal toegelaten niveau.

Tabel 1 Samenstelling geoptimaliseerde rantsoenen voor vleesvarkens (betreft grondstoffenkostprijs, productiekost is niet inbegrepen)

	Formule 1	Formule 2
	(zonder CCM)	(met CCM)
Prijs (87% DS) in euro/ton	261,30	226,10
Samenstelling (aandeel in %)		
CCM		35,00
Tarwe	10,22	30,00
Gerst	35,00	2,96
Sojaschroot Brazil 46	10,49	10,53
Tarweglutenfeed	2,37	0,00
Koolzaad-schroot	6,00	6,00
Maniok	0,00	0,00
Tarwekortmeel	0,00	3,48
Luzerne	0,00	0,00
Suikerbietpulp	1,05	0,00
Erwtten	10,00	10,00
Franse maïs	19,97	0,00
Sojabonen	0,00	0,00
Kern	4,90	2,03
Totaal	100,00	100,00

Als een zelfmenger de samenstelling van zijn veevoeder niet wijzigt, dan bedraagt de voedermiddelenkostprijs 267,30 euro/ton in vergelijking met 258,10 euro/ton in december. Dit betekent dat de kostprijs met 9,20 euro/ton of 3,6% toegenomen is. Heroptimaliseren van de formule levert deze maand een

FOTO: TWAN WIERMANS

winst van 6 euro per ton op. De geoptimaliseerde prijs bedraagt 261,30 euro/ton, een winst van 2,25%. De samenstelling van de optimale formule vind je in tabel 1. De afgelopen 3 maanden steeg de voedermiddelenkost dus met 3,20 euro/ton (+1,20%). Tegenover de maximale grondstoffenkostprijs van de veevoerders in september 2007 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule slechts 3,4% goedkoper (zie figuur 1) te zijn.

In tabel 3 bepalen we ook de (marginale) waarde of de schaduw- of inkomprijs van enkele voedermiddelen die niet opgenomen zijn in het rantsoen. De 'inkomprijs'

Tabel 2 Samenstelling geoptimaliseerde zeugenrantsoenen (betreft grondstoffenkostprijs, productiekost is niet inbegrepen)

	Lactovoer	Drachtvoer
Prijs (87% DS) in euro/ton	264,30	234,40
Samenstelling (aandeel in %)		
Tarwe	0,00	0,00
Gerst	23,00	30,00
Sojaschroot Brazil 46	9,22	0,00
Tarweglutenfeed	15,00	15,00
Koolzaadschroot	10,00	10,00
Maniok	0,00	0,00
Tarwekortmeel	0,00	12,00
Luzerne	0,00	0,00
Suikerbietenpulp	1,00	10,38
Erwten	14,00	0,00
Franse mais	22,00	16,95
Sojabonen	0,00	1,76
Kern 2 + aminozuren	5,78	3,91
Totaal	100,00	100,00

staat voor de prijs waarbij we de betreffende grondstof in de formule zouden opnemen. Is de aankoopprijs van de voedermiddelen lager dan de berekende waarde, dan loont het de moeite om de grondstof in het rantsoen op te nemen. De minimale opname van de betreffende grondstof vind je onder de term 'inkom%'. De inkomprijs voor testgrondstof sorghum bedraagt 245,50 euro/ton, de actuele kostprijs is deze maand 242 euro per ton. Indien sorghum toegelaten zou worden, dan zou vandaag 0,67% milocorn of sorghum opgenomen worden in onze formule. Milocorn wordt echter beschouwd als een testgrondstof en wordt niet toegelaten in de formule.

Ook de marktprijs van volvette sojabonen (451,00 euro/ton) komt bijna in de buurt van de schaduwprijs, namelijk 414,80 euro. Indien de schaduwprijs van de volvette sojabonen bereikt zou worden, dan zou 6,66% volvette sojabonen opgenomen worden in het vleesvarkensvoeder.

Vleesvarkensvoeder 2

Bij formule 2 mengt de varkenshouder zijn zelfgeteelde ccm (35%) en tarwe (30%) met een aanvullend voeder. Dat

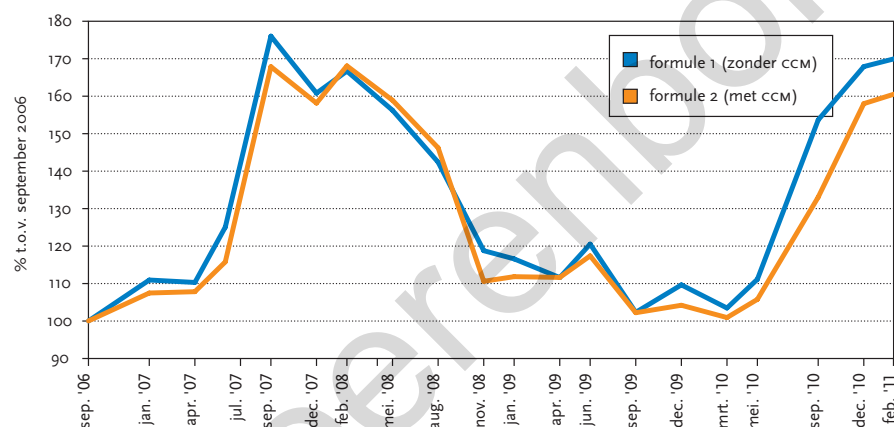
laatste koopt hij in gemengde vorm bij een veevoederbedrijf. De berekeningen in tabel 1 waarden ccm aan de nieuwe prijs van 140,00 euro/ton (geschatte marktwaarde oogst 2010 is 130,00 euro/ton + 10 euro kosten) op basis van 68% droge stof (DS) of aan 179,00 euro/ton voor 87% DS. Voor tarwe nemen we de normale marktwaarde of aankoopprijs van 235 euro/ton. In de prijzen van de grondstoffen van het aanvullende voeder tellen de productie-, transport- en andere extra kosten uiteraard niet mee. Daarom zal het uiteindelijke voeder duurder zijn dan hier weergegeven.

maand een voordeel van 10 eurocent per ton op.

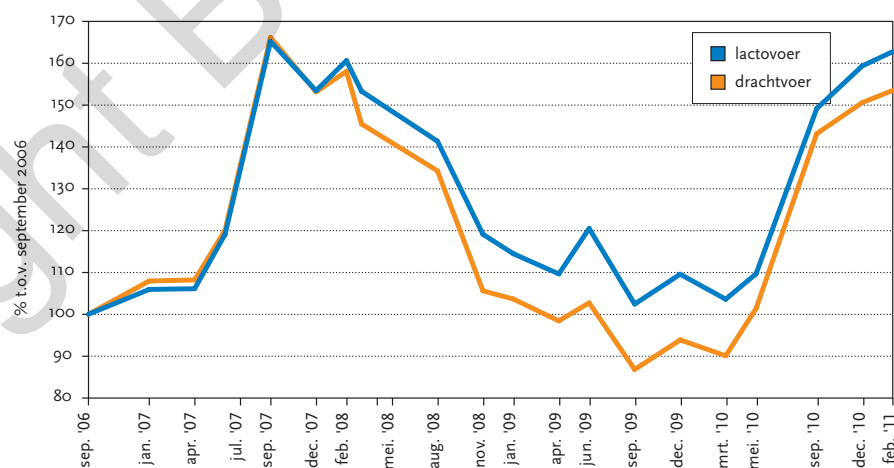
Tabel 3 maakt duidelijk dat de schaduw-prijzen van de geweigerde voedermid-delen sorghum en suikerbietpulp in de buurt komen van de huidige aankoop-prijzen. In deze berekeningen kwam (Franse) droge mais niet aan bod omdat deze formule verplicht 35% ccm bevat.

Zeugenvoeders

Tabel 2 geeft de geoptimaliseerde samenstelling van een klassiek dracht- en lacto-voeder weer. In vergelijking met december nam ook de kostprijs van de voedermid-

Figuur 1 Prijs-evolutie voeders voor vleesvarkens sinds september 2006 (= 100%)

Figuur 2 Prijs-evolutie voeders voor drachtige en lacterende zeugen sinds september 2006 (= 100%)

Ten opzichte van december werd de formule met ccm eveneens duurder. Op basis van 87% DS bedraagt de prijs van het ccm-rantsoen momenteel 242,84 euro/ton (226,10 euro/ton voor gemengd voeder met een vochtgehalte van 81%). In december was dit 239,02 euro/ton (87% DS), goed dus voor een prijsstijging met 1,66%. Figuur 1 toont dat de ccm-formule amper 4,36% goedkoper is dan in september 2007, het moment van de duurste voederprijzen. De herformulering van het aanvullend voeder levert deze

delen voor de productie van zeugenvoeders toe. De grondstoffenkostprijs om de zeugenvoeders samen te stellen ligt momenteel op 234,40 euro/ton voor het drachtmeel en 264,30 euro/ton voor het lactomeel. Na heroptimalisatie zijn deze voeders respectievelijk 1,9% en 2,1% duurder geworden. Als we niet heroptimaliseren, dan zou de samenstelling van december momenteel respectievelijk 236,0 euro/ton en 267,1 euro/ton kosten. Heroptimaliseren levert een kostenreductie op voor het drachtvoeder van 1,60 euro/ton, terwijl bij

Tabel 3 Inkooprijzen en inkomgehalte van enkele geweigerde voedermiddelen

	Formule 1		Formule 2		Lactovoeder		Drachtvoer	
	Vleesvarkens		Vleesvarkens					
	Inkooprij ¹	Inkom%	Inkooprij ¹	Inkom%	Inkooprij ¹	Inkom%	Inkooprij ¹	Inkom%
Tarwe			Eis 30%		229,50	5,77	220,05	1,17
Gerst			200,99	2,95				
Sojaschroot 46								
Tarweglutenfeed			207,50	3,98				
Koolzaadschroot								
Maniok	222,20	0,05	199,30	2,59	209,70	4,01	141,10	16,41
Tarwekortmeel	119,10	1,01			163,10	1,74		
Luzerne	173,40	0,03	128,70	2,07	131,80	0,86	148,00	7,26
Suikerbietenspulp	Eis 1%		193,80	3,00	Eis 1%		Eis 3%	
Erwten							252,30	0,39
Franse maïs			NT					
CCM	NT		Eis 35%		NT		NT	
Sojabonen	414,80	6,66			409,00	12,24		
Sorghum (tannine-arm)	245,50	0,67	226,50	1,98	241,50	20,46	233,80	2,28

NT = niet toegestaan; Eis = moet met x% in formule opgenomen worden

¹ in euro/ton

het lactovoeder een winst van 2,80 euro/ton geboekt wordt. De prijsevolutie van de zeugenvoeders vind je in figuur 2. De prijs van het lactomeel is nu slechts 2,33% lager dan in september 2007, het drachtmeel is sindsdien slechts 13,38% goedkoper geworden. Wegens de relatief goedkope prijs voor voedergerst werd 30% gerst (maximum) opgenomen in het drachtmeel, terwijl 23% gerst aanwezig is in het

lactomeel. Bij het lactovoeder zien we dat het aandeel tarwe teruggedrongen is van 7% (in december) naar 0% en het aandeel gerst steeg van 0% naar 23,0%. Suikerbietpulp is weer minder interessant en daalde opnieuw tot de minimale eis van 1,0%. In het drachtvoer werd geen tarwe opgenomen. Het aandeel gerst steeg van 5,2% naar 30%, terwijl het aandeel maïs daalde van 35% in december tot 16,95%.

In tabel 3 zien we dat de actuele prijs van 247,00 euro/ton voor tarwe boven de inkooprij van 220,05 euro ligt voor drachtmeel. Als de prijs van tarwe zou dalen tot het niveau van de inkooprij, dan zou slechts 1,17% tarwe opgenomen worden in het drachtmeel. Voor lactomeel bedraagt de inkooprij van tarwe 229,50 euro per ton (opname 5,77%).

Prijsstijgingen

Voor de geoptimaliseerde formules steeg de prijs van de vleesvarkensrantsoenen in vergelijking met 3 maanden geleden. De grondstoffenprijs voor het volledige mengvoeder nam met 1,2% toe terwijl het CCM-rantsoen 1,66% duurder werd. Voor het dracht- en lactovoeder bedroegen de prijsstijgingen respectievelijk 1,9% en 2,1%. Een herformulering van de rantsoenen zorgt deze maand voor een relatief groot prijsvoordeel bij de verschillende zeugenrantsoenen (0,1 tot 6,0 euro/ton). ■

Dit is het achttiende artikel in de reeks 'Varkensvoeders produceren aan minimale kostprijs'. Het vorige artikel verscheen in *Landbouw&Techniek* 22 van 24 december 2010. De teksten zijn ook gebundeld op het afgesloten ledengedeelte van de Boerenbondwebsite, via www.boerenbond.be/grondstoffen.